

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาล
เมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Public participation in The Security Community of Hua Hin
Municipality Prachuabkirikhan

สุภาณี แท้มแก้ว*
Suphanee Tamkaew

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในชุมชนเพชรสระสงฆ์ ชุมชนสมอเรียง ชุมชนชายทะเล และชุมชนพูลสุข อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมมากในลำดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ 2) ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชนและการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน, การรักษาความปลอดภัยชุมชน, เทศบาลเมืองหัวหิน

* นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด

Abstract

This research aiming to study 1) Level of Public participation in The Security Community of Hua Hin Municipality 2) The relationship between the Public participation in Security Community Factor's and level of Public participation in Security Community of Hua Hin Municipality Prachuabkirikhan. The sample group were 130 informants from representative people who lives in 4 Communities of Huahin Municipality: Phetsasong Community, Smor rieng Community, Chai Talay Community and Phulsook Community. The Reserch instrument was questionnaire. The statistics used for data analysis, mean, standard devition, Chi-Square, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and content analysis.

The research result were as follows: 1) The level of Public participation in Security Community of Hua Hin Municipality Prachuabkirikhan were overall at a moderate level. When each aspect was considered, it was found that the aspect with highest mean were Participation in benefits and Participation in implementation. The Paticipation in decision-making and Paticipation project monitoring and evaluation were overall at a moderate level. 2) The relationship between the Public participation in Security Community Factor's and level of Public participation in Security Community of Hua Hin Municipality Prachuabkirikhan were at a highest level with statistical significance at .001 level. When each aspect was considered as a whole were at a high level with statistical significance at .001 level were The strong communities and community acceptance social support

Keyword: Public participation, Security Community, Hua Hin Municipality

บทนำ

สถานการณ์ทางสังคมของประเทศไทยมีความอ่อนไหวทางด้านความมั่นคงปลอดภัย จากภัยคุกคามทั้งปัญหาการค้ายาเสพติด การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การก่อการร้าย การค้ามนุษย์ แรงงานผิดกฎหมาย อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ปัญหาความพยายามแบ่งแยกดินแดนของกลุ่มชนที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติหรือศาสนา และอาชญากรรมข้ามชาติ จากการที่ประเทศไทยค่อนข้างเปิดกว้างต่อการเข้ามาอาศัยของชาวต่างชาติ และนโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยที่เปิดกว้างแก่ชาวต่างชาติ เป็นจุดอ่อนให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงในการเข้ามาแสวงประโยชน์ของกลุ่มผู้ไม่หวังดี ทำให้กระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ ความมั่นคงต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ ส่งผลถึงการพัฒนาประเทศในระยะยาว (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2555-2559, 2555, หน้า 1)

การแก้ไขปัญหารัฐบาลในสมัยของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนตามนโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2558-2564 ความสำเร็จของนโยบายดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐให้มากขึ้น ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามันคงของชาติให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยได้ลำดับความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติ และส่วนที่ 2 นโยบายด้านความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศชาติ มีความมั่นคงครอบคลุมในทุกมิติ สอดคล้องทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงภายในรัฐ (ประวิตร วงษ์สุวรรณ, 2558)

ทั้งนี้ การที่ภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง มีความรัก ความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ เพราะหากประชาชนสนใจ ต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมือง คอยสอดส่องสิ่งไม่ดีงามต่าง ๆ ช่วยเป็นหูเป็นตาให้แก่รัฐบาล ให้คำแนะนำในทางที่ดีต่อรัฐบาล มีความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ย่อมส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม (เจษฎา มีบุญลือ, 2553, หน้า 17) ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีคนขับรถจะไปก่อเหตุคาร์บอมบ์ ที่ไทม์สแควร์ (Time Square) ประชาชนที่ใช้ถนนพบแล้วแจ้งมาว่าพบรถที่น่าสงสัยจอดติดเครื่องอยู่โดยไม่มีคนอยู่ในรถ แต่มีควันออกมาจากด้านหลัง พอได้รับแจ้งตำรวจมาตรวจสอบก็พบว่าระเบิด จึงยับยั้งไว้ได้ก่อนเกิดการระเบิด ทำให้ไม่เกิดโศกนาฏกรรมและไม่มีคนตายในครั้งนั้น (กฤษณพงศ์ พุตระกูล, 2558) หรือกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ ที่ต้องอาศัยงานด้านการข่าวจากภาคประชาชนเป็นส่วนสนับสนุนสำคัญ โดยเฉพาะในการระบุฝ่ายและสถานะของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ทำให้รัฐบาลสามารถติดต่อกับกลุ่มต่าง ๆ ได้ มากขึ้น อาจสร้างเงื่อนไขที่เหมาะสม หรือสามารถใช้ข้อเสนอที่ดีในลักษณะของการต่อรองเป็นเครื่องมือในการเจรจายุติการใช้ความรุนแรงในการก่อเหตุได้ (สุรชาติ บำรุงสุข, 2557, หน้า 18)

เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่ประมาณ 86.36 ตารางกิโลเมตร การขยายตัวของเมืองมีลักษณะเป็นแนวยาวไปตามถนนเพชรเกษม มีชื่อเสียงในฐานะเป็นสถานตากอากาศ มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง มีความสงบและความปลอดภัยในการท่องเที่ยวสูง จึงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวปีละประมาณ 2,000,000 คน เม็ดเงินสะพัดในท้องถิ่น ปีละประมาณ 6 พันล้านบาท จากความสงบและความปลอดภัยยังเป็นเหตุผลสำคัญทำให้เกิดการเติบโตในด้านที่อยู่อาศัย เพื่อบรรจุรับจำนวนประชากรที่ย้ายมาอาศัยใน อำเภอหัวหินมากขึ้น ทั้งในลักษณะการย้ายถิ่นฐานถาวรหรือการซื้อสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้เป็นบ้านพักหลังที่สอง ส่งผลต่อความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว (เทศบาลเมืองหัวหิน, 2559)

จากการที่อำเภอเป็นเมืองท่องเที่ยว และได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีความสงบ ปลอดภัยสูง ไม่ค่อยมีปัญหาความรุนแรง ทำให้ที่ผ่านมา มีการเปิดกว้างด้านการท่องเที่ยว ทำให้เมืองหัวหิน เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ อันดับต้นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลักทำให้ การท่องเที่ยวของเมืองหัวหินมีความเข้มแข็ง มีจุดแข็งที่เห็นชัดเจน ประการแรก คือ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล รวมทั้งสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ประการที่สอง คือ ประสิทธิภาพการให้บริการ แก่นักท่องเที่ยว มีโรงแรม สถานที่พัก ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวในทุกระดับ รวมทั้งมีกิจกรรมเสริมและ สนับสนุนเพื่อให้บริการที่มีประสิทธิภาพแก่นักท่องเที่ยวอย่างมากมาย ประการสุดท้าย คือ ความสามัคคีของภาค ธุรกิจในพื้นที่ ได้พยายามสร้างมาตรฐานการให้บริการที่มีคุณภาพ ลดการแข่งขันด้านราคา รวมทั้งร่วมกันดูแล รักษาภาพสิ่งแวดล้อมโดยมีการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม (Ok nation, 2553)

อย่างไรก็ตาม จากเหตุการณ์ระเบิด 4 แห่ง ที่บริเวณชุมชนพลสุขและเหตุลอบวางเพลิงที่ตลาดฉัตรไชย ชุมชนเพชรสระสง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 2 ราย บาดเจ็บ 25 ราย เมื่อวันที่ 11-12 สิงหาคม 2559 สะท้อนถึงจุดอ่อนด้านการรักษาความปลอดภัย และการเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงของพื้นที่ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสงบและความปลอดภัยสูง ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ในภาพรวมของ อำเภอหัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว ที่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีความ สงบปลอดภัย ทำให้มีการยกเลิกการเดินทางมาเที่ยวหัวหินจำนวนมาก สำหรับชุมชนพลสุข ชุมชนเพชรสระสง ชุมชนสมอเรียง และชุมชนชายทะเลเป็นพื้นที่ชุมชนใจกลางเมือง ประชาชนส่วนมากทำธุรกิจค้าขาย ที่ต้องพึ่งพิง นักท่องเที่ยวเป็นหลัก อีกทั้ง ชุมชนพลสุขยังเป็นที่ตั้งของโรงเรียน วัด สถานที่ราชการ สถานบันเทิง ย่านธุรกิจ ส่วนชุมชนเพชรสระสง เป็นย่านชุมชนเก่าแก่ มีสถานที่สำคัญ คือ ตลาดโต้รุ่ง ตลาดฉัตรศิลา และตลาดฉัตรไชย อยู่ใจกลางเทศบาลเมืองหัวหิน เหตุการณ์ระเบิดในพื้นที่ดังกล่าวที่เป็นพื้นที่ชุมชนและเศรษฐกิจสำคัญ จึงกระทบ ต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวอย่างมาก อีกทั้งยังกระทบต่อความมั่นใจของประชาชนทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ (สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด, 2559, หน้า 1-2)

ด้านความมั่นคงมีการวางมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและ นักท่องเที่ยว โดยมีการตั้งด่านตรวจความมั่นคงบนถนนเพชรเกษม ซึ่งเป็นเส้นทางหลักที่จะเข้าสู่อำเภอหัวหิน เน้น การเฝ้าระวังบุคคลต้องสงสัย ปราบปรามอาชญากรรม ยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย แต่ในด้านการรักษาความ ปลอดภัยชุมชน ไม่สามารถป้องกันได้ด้วยส่วนราชการเพียงอย่างเดียว ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนและมีผลประโยชน์ร่วมในชุมชนมากกว่า จึงเน้นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน เช่น ผู้ประกอบการโรงแรมสถานที่พัก ร้านค้าร้านอาหาร ผู้ขับซอร์รับจ้างทุกประเภท เน้นย้ำให้ผู้ประกอบการและ ประชาชน ช่วยกันดูแลถึงวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่แปลกปลอม เพื่อเป็นเครือข่ายตาข่ายประปรด ดังจะเห็นได้จากคำสั่งด่วนที่สุด ของนายภูษิต บัญราช ปลัดกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัด ซึ่งมีเนื้อหา สำคัญในการให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยพื้นที่ กำหนดวิธีการรักษาความปลอดภัย ดูแลพื้นที่ในหมู่บ้าน (ภูษิต บัญราช, 2559)

ทั้งนี้ จากเหตุการณ์ระเบิด 4 แห่ง เมื่อวันที่ 11-12 สิงหาคม 2559 แม้จะส่งผลกระทบต่อสภาพความ เป็นอยู่ โดยเฉพาะด้านธุรกิจท่องเที่ยวในระยะสั้น แต่ทำให้ความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของประชาชนและ นักท่องเที่ยวลดลง เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจุดอ่อนของมาตรการรักษาความปลอดภัยและการทำหน้าที่ ของภาคส่วนต่าง ๆ ในการดูแลรักษาความปลอดภัยชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ซึ่งภาค ประชาชนเป็นภาคส่วนสำคัญในการสร้างเครือข่ายรักษาความปลอดภัย แต่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย ขาดความเอาใจใส่ในกระบวนการมีส่วนร่วม

ในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ตระหนักถึงภัยคุกคามความมั่นคงและมีส่วนร่วมในการลดทอนความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ได้ (ศูนย์ประสานข่าวกรองแห่งชาติ, 2560, หน้า 1)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาระดับและความสำคัญของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน เพราะปัญหาความมั่นคงปลอดภัยเป็นเรื่องที่มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยภายนอก ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคประชาชนในการควบคุม ตรวจตรา รักษาความปลอดภัย ภาคประชาชนจึงเป็นภาคหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ ในการแสดงอิทธิพลเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาความปลอดภัยชุมชน โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัย เป็น 4 ปัจจัย คือ 1) ความตระหนักของสมาชิก 2) ความเข้มแข็งของชุมชน 3) คุณสมบัติของผู้นำ และ 4) การได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ โดยใช้หลักทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff ซึ่งแบ่งระดับการมีส่วนร่วมเป็น 4 ระดับ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยในการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย 1) ความตระหนักของสมาชิก 2) ความเข้มแข็งของชุมชน 3) คุณสมบัติของผู้นำ 4) การได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ และศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยในชุมชน ตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff ซึ่งได้จำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 ชุมชน ซึ่งเป็นชุมชนกลางตัวเมืองเทศบาลเมืองหัวหินและเป็นแหล่งชุมชนสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 5,968 คน (ที่ทำการอำเภอหัวหิน, 2559) ได้แก่ ชุมชนเพชรสระสงระ จำนวน 2,144 คน ชุมชนสมอเรียง จำนวน 1,063 คน ชุมชนชายทะเล จำนวน 1,108 คน และ ชุมชนพูลสุข จำนวน 1,653 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการคำนวณของ Samuel B.Green (1991) อ้างถึงใน ณัฐพล ชันธไชย (2557, หน้า 143) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ประกอบด้วย 1) ความตระหนักของสมาชิก 2) ความเข้มแข็งของชุมชน 3) คุณสมบัติของผู้นำ และ 4) การได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ มีจำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีจำนวน 20 ข้อ

ลักษณะคำถามของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert Rating Scale โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ประเมินผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเหมาะสมแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงด้านเชิงเนื้อหา รวมถึงภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม

3.2 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร (ลวิน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2549, หน้า 179-191) ได้ค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไปทุกข้อ ได้ค่า IOC = 0.67-1.00

3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ซึ่งเป็นประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้จากสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970) กำหนดค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาดังแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ ได้สัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.955

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ประชาชนใน 4 ชุมชน คือ 1) ชุมชนเพชรสระสง 2) ชุมชนสมอเรียง 3) ชุมชนชายทะเลและ 4) ชุมชนพลสุข และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และระยะเวลาอยู่อาศัยในชุมชน วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ประกอบด้วย 1) ความตระหนักของสมาชิก 2) ความเข้มแข็งของชุมชน 3) คุณสมบัติของผู้นำ และ 4) การได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

5.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน วิเคราะห์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

5.5 การวิเคราะห์ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน วิเคราะห์โดยใช้การถดถอยเชิงพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.20 มีอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 34.60 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 45.40 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 43.10 ส่วนใหญ่อาศัยในชุมชนต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 34.60

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ ความตระหนักของสมาชิกและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ คุณสมบัติของผู้นำ ความเข้มแข็งของชุมชน และการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ด้านความตระหนักของสมาชิก ภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่กระวังสิ่งของหรือบุคคลต้องสงสัย ที่อาจจะทำการกระทำความปลอดภัยในชุมชน รองลงมา คือ ท่านสนใจรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับชุมชนหรืออาจกระทำความปลอดภัยในชุมชน ท่านมีความยินดี เต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนที่อาศัยอยู่อย่างเต็มที่ ท่านมีความรู้สึกรับเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และท่านเสียสละเวลาทุกครั้งหากชุมชนต้องการความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ตามลำดับ

2.2 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน ภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในชุมชนเดียวกัน รองลงมา คือ ชุมชนมีแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมของชุมชน ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นหรือ

เสนอแนวทางแก้ไขปัญหความปลอดภัยต่อชุมชน มีการจัดตั้งบุคคลหรือกลุ่ม สมาคม ในชุมชน เพื่อรับผิดชอบงานแต่ละด้าน และชุมชนที่อาศัยอยู่มีการจัดประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

2.3 ด้านคุณสมบัติของผู้นำ ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้นำชุมชนพร้อมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชน รองลงมา คือ ผู้นำชุมชนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน ผู้นำชุมชนสร้างความศรัทธาให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาชุมชน ผู้นำชุมชนมีความสามารถในการโน้มน้าวให้ประชาชนเข้าร่วมวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา และผู้นำชุมชนเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกได้ดี ตามลำดับ

2.4 ด้านการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านได้รับการแจ้งเตือนข่าวสารต่าง ๆ จากสมาชิกในชุมชนอยู่เสมอ รองลงมา คือ สมาชิกในชุมชนได้รับโอกาสเข้าอบรมกิจกรรมรักษาความปลอดภัยจากหน่วยงานรัฐและเอกชน ชุมชนของท่านมีการทำกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยร่วมกับหน่วยงานรัฐหรือเอกชน ท่านได้รับการยอมรับจากสังคมหรือหน่วยงานรัฐและเอกชนในการให้คำแนะนำ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และชุมชนมีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานต่างพื้นที่สม่ำเสมอ ตามลำดับ

3. ระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยที่เกิดขึ้นในชุมชนให้สมาชิกชุมชนทราบ รองลงมา คือ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบาย/แนวคิดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยชุมชน สมาชิกชุมชนให้การยอมรับและสนับสนุนการตัดสินใจของท่านในการนำเสนอเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของชุมชน ตามลำดับ

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในภาพรวมการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือตรวจตรารักษาความปลอดภัยของชุมชน รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยของชุมชน ท่านสามารถปฏิบัติงานในการรักษาความปลอดภัยชุมชนตามความถนัดของท่านได้อย่างเต็มความสามารถ ท่านได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยชุมชน และท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมการรักษาความปลอดภัยของชุมชน ตามลำดับ

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวมการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการรักษาความปลอดภัยทำให้ท่านมีสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกในชุมชน รองลงมา คือ ท่านได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการรักษาความปลอดภัยของชุมชน ท่านรู้สึกปลอดภัยที่ชุมชนมีการนำแผนรักษาความปลอดภัยในชุมชนไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ท่านสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับการถ่ายทอดจากการอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในชีวิตประจำวัน และท่านได้รับการฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ตามลำดับ

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในภาพรวมการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีความพึงพอใจการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ

ด้านการรักษาความปลอดภัยในชุมชน รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยของชุมชน ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามการดำเนินโครงการด้านการรักษาความปลอดภัยของชุมชน ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เกิดจากการประเมินผลด้านความปลอดภัยในชุมชนไปสู่การแก้ไขปรับปรุง และท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการประชุม เพื่อนำไปประเมินผลการรักษาความปลอดภัยชุมชน ตามลำดับ

4. ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชน และการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ และด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับรองลงมา ได้แก่ คุณสมบัติของผู้นำ และความตระหนักของสมาชิก ตามลำดับ พิจารณาแต่ละด้านได้ดังนี้

4.1 ด้านความตระหนักของสมาชิก มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง ได้แก่ การเสียสละเวลาทุกครั้งหากชุมชนต้องการความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

4.2 ด้านความเข้มแข็งของชุมชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง ได้แก่ ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยต่อชุมชน รองลงมา คือ มีการจัดตั้งบุคคลหรือกลุ่ม สมาคม ในชุมชน เพื่อรับผิดชอบงานแต่ละด้าน และชุมชนมีแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย

4.3 ด้านคุณสมบัติของผู้นำ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง ได้แก่ ผู้นำชุมชนมีความสามารถในการโน้มน้าวให้ประชาชนเข้าร่วมวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหารองลงมา คือ ผู้นำชุมชนเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกได้ดี

4.4 ด้านการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 (β การได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ = 0.754 และ $P \leq .001$) มีอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ร้อยละ 56.9 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง ได้แก่ ได้รับการยอมรับจากสังคมหรือหน่วยงานรัฐและเอกชนในการให้คำแนะนำ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าว รองลงมา คือ ชุมชนมีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานต่างพื้นที่สม่ำเสมอ และชุมชนมีการทำกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยร่วมกับหน่วยงานรัฐหรือเอกชน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยนำมอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยปัจจัยในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ภาพรวมมีส่วนร่วมปานกลาง โดยมีการมีส่วนร่วมมากในลำดับแรก ได้แก่ ความตระหนักของสมาชิก และการมีส่วนร่วมปานกลาง ได้แก่ คุณสมบัติของผู้นำ ความเข้มแข็งของชุมชน และการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความตระหนักและการรับรู้ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสฤชดี ดิยวงศ์สุวรรณ (2555, หน้า 239-245) ว่าการรับรู้และตระหนักต่อสถานการณ์ เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมในการแก้ไข และส่งผลต่อความเข้าใจในบทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กร ในด้านปัจจัยคุณสมบัติของผู้นำ เป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยจูงใจให้

ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ ผู้นำที่ดีย่อมทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้างขวัญกำลังใจ มีความคิดสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีของประชาชนตามทฤษฎีการสร้างผู้นำ นอกจากนี้ นีรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2550, หน้า 188) ยังได้กล่าวถึงปัจจัยด้านผู้นำว่าความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ มีเกียรติยศ หรือตำแหน่งที่ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจ เป็นปัจจัยหนึ่งในการทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย ส่วนปัจจัยด้านความเข้มแข็งของชุมชน เป็นรากฐานของการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย หากประชาชนในชุมชนมีการร่วมมือร่วมใจในการรักษาความปลอดภัยชุมชนก็จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งเกิดภูมิคุ้มกันอันตรายจากภายนอก สอดคล้องกับแนวคิดของวชิรวัชร งามละม่อม และ ริดเดอร์ ที่กล่าวว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ ขึ้นอยู่กับจารีตประเพณี และขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะอำนวย และสอดคล้องกับทฤษฎีสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม ความรู้สึกที่จะอุทิศและจงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น ปัจจัยการสนับสนุนและการยอมรับ สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow (1970) ซึ่งมีความต้องการด้านสังคม โดยต้องการการยอมรับจากสังคมว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและการมีเกียรติยศชื่อเสียง ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และสอดคล้องกับแนวคิดของ ริดเดอร์ที่กล่าวว่าบุคคลจะเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุน กระตุ้นยั่วยุและจงใจให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีของเฮอร์เบอร์ค ที่ได้กล่าวว่าปัจจัยสูงใจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2. ผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าในภาพรวมมีระดับปานกลาง โดยมีระดับการมีส่วนร่วมมากในลำดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทุกขั้นตอนมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน คือ การดำเนินการ การตัดสินใจ และการประเมินผล ขณะเดียวกันการปฏิบัติการก็ส่งผลต่อการรับผลประโยชน์ และการรับผลประโยชน์ ก็ส่งผลต่อการประเมินผลเป็นลำดับ ซึ่งในแนวทางการมีส่วนร่วมมุ่งให้ประชาชนมีบทบาทในทุก ๆ เรื่อง ไม่ใช่กำหนดให้ประชาชนปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (1981, p.219) และการที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์สูง สอดคล้องกับแนวคิดของ Reeder (1973, p.2) ซึ่งกล่าวว่าบุคคลจะเข้าจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ก็ต่อเมื่อมีคุณค่าสอดคล้องกับผลประโยชน์ของตน มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตน สอดคล้องกับสิ่งที่ตนได้มาหรือหวังเอาไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งยึดถือเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการที่เป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูประบอบราชการที่ต้องการให้ระบอบราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับเป็นสำคัญ

3. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน และปัจจัยในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชน อย่างมีนัยสำคัญที่ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชนและการได้รับการสนับสนุนและการยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Koufman (1949, p. 7) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และแนวคิดของประยูร ศรีประสาธน์ (2542, หน้า 5) ซึ่งได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมว่าปัจจัยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ และปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้

ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Marzuki (2558, p.34-35) ซึ่งพบว่าระดับการศึกษาส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรเน้นสร้างจิตสำนึกในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในชุมชน โดยเน้นให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ การปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และแนะให้เห็นประโยชน์ของการรักษาความปลอดภัยชุมชนร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสามัคคีและจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย
2. จัดทำโครงการกิจกรรมสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความผูกพันภายในชุมชน ประชาชนมีความสามัคคี โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรม โดยภาครัฐมีหน้าที่เป็นเพียงผู้เสนอแนะ และให้คำปรึกษา
3. ภาครัฐ ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และมีการจัดกิจกรรมทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอ
4. ควรกำหนดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบหน้าที่ดูแลให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยชุมชน เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงานของประชาชน และการประสานงาน หรือความร่วมมือระหว่างชุมชนกับหน่วยงานภายนอก
5. การกำหนดนโยบาย หน่วยงานรัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบช่องทางในการแสดงความคิดเห็นการกำหนดนโยบายด้วย

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอของประชาชนในชุมชน
2. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการรักษาความปลอดภัยชุมชนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนสามารถเข้ารับการอบรมได้ ไม่จำกัดแค่เฉพาะกลุ่มผู้นำชุมชนเท่านั้น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง และมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้และเข้าร่วมการอบรมได้ง่าย
3. จัดกิจกรรมชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดการดูแลรักษาความปลอดภัยกันเองระหว่างประชาชนภายในชุมชน เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรม โดยภาครัฐสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมและมีรางวัลกับชุมชนที่มีกิจกรรมด้านชุมชนเข้มแข็งสูง
4. จัดอบรมพัฒนาผู้นำชุมชนให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้นำชุมชน และพัฒนาเครือข่ายระหว่างผู้นำชุมชนด้วยกันและผู้นำชุมชนกับหน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานภายนอก
5. ภาครัฐจัดประชุมร่วมกับสมาชิกในชุมชนทุกเดือน โดยเน้นการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความปลอดภัยของชุมชน

2. ควรศึกษาความต้องการและปัญหาของปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยชุมชนในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านการรักษาความปลอดภัยในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกษมพงศ์ พุทธะกุล (2558, สิงหาคม 19). บทสัมภาษณ์ประธานกรรมการสถาบันอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต, ผู้จัดการรายวัน.
- เกษมภา บุษราษ. (2559, สิงหาคม 25). คำสั่งเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัด. **คมชัดลึก**. หนังสือพิมพ์คมชัดลึก ฉบับ 12 สิงหาคม 2559
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. (2555) ยุทธศาสตร์กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2555-2559, กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เจษฎา มีบุญถือ (2553). เอกสารทางวิชาการ เรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ ความมั่นคงแห่งชาติ การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน การสร้างชาติไทยให้ยั่งยืน, กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- ณัฐพล ชันช้อย (2557, มกราคม-มิถุนายน). Green. S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? *Multivariate Behavioral Research*. **วารสารเกษมบัณฑิต 15(1)**. 141-145.
- ที่ทำการอำเภอหัวหิน (2559). **ข้อมูลงานทะเบียน**. ปรากฏศิริจันทร์: ม.ป.ท.
- เทศบาลเมืองหัวหิน (2559). **สภาพข้อมูลพื้นฐานเมืองหัวหิน**. สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 10, 2559 จาก www.huahin.go.th
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2549). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสน์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2550). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). **รายงานการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประวิตร วงษ์สุวรรณ. (2558). **นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: คำปรารภ.
- สฤณี ดิยะวงศ์สุวรรณ. (2555). **บทบาทขององค์กรชุมชนในกระบวนการมีส่วนร่วมในโครงการบ้านมั่นคงในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรชาติ บำรุงสุข. (2557). สงครามและการเจรจาในภาคใต้. **จุลสารความมั่นคงศึกษา (135)**, 18.
- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2559). **การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีอุทกภัยอื่น ๆ (ระเบิด)**. ประจวบคีรีขันธ์: ม.ป.ท.
- ศูนย์ประสานชาวกรองแห่งชาติ. (2560). **โครงการอบรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการข่าวภาคประชาชนในพื้นที่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. ประจวบคีรีขันธ์: ม.ป.ท.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). **Rural Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies**. New York: Cornell University Press
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper and Row.
- Koufman, F. (1949). **H.F. Participation Organized Activities in Selected. Kentucky: Localities**. Agricultural Experiment Station Bulletins.
- Marzuki Azizan. (2015). **Challenges in the Public Participation and the Decision Making Process**, Malaysia: University Sains Malaysia.

Maslow, A. (1970). Human needs theory: Maslow's hierarchy of human needs. In R.F. Craven & C.J. Hirnle (Eds.), *Fundamental of Nursing: Human Health and Function*. Philadelphia: Lippincott.

Ok nation (2553), **เมืองหัวหิน**. สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 11, 2559 จาก <http://oknation.nationtv.tv>

Reeder, William W. (1973, March). Beliefs, disbeliefs in social action: a theoretical frame of reference for interpersonal and organizational behavior. **Bulletin of New York State College of Agriculture and Life Sciences (74)**.